

Ministerieel besluit houdende een definitief onteigeningsbesluit voor de onteigening voor het algemeen nut in het kader van de herinrichting van de N722 Steenweg te Alken

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017, artikel 6, 1°, artikel 7 en artikel 10, gewijzigd bij het decreet van 16 oktober 2020.
- het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2024 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 2, 8°.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- Op datum van 22 september 2021 werd een voorlopig onteigeningsbesluit goedgekeurd.
- Over dit voorlopig onteigeningsbesluit en zijn bijlagen werd een openbaar onderzoek georganiseerd dat plaatsvond van 24 april 2023 tot en met 24 mei 2023. De behandeling van de ontvangen standpunten, opmerkingen en bezwaren zijn opgenomen in het verslag openbaar onderzoek in bijlage bij dit besluit.
- Er werden aantoonbare pogingen ondernomen om tot een minnelijke verwerving te komen.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven, samen te lezen met het verslag van het openbaar onderzoek en de daarin opgenomen motivering.

A. Aanduiding van de onteigenende instantie

De Vlaamse Regering is bevoegd om tot onteigening over te gaan overeenkomstig artikel 6, 1° van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.

In het licht van de doelstellingen kan de Vlaamse Regering ter realisatie van het project "aanleg van fietspaden met toegankelijke bushaltes langs de N722 Steenweg te Alken" (hierna "het project") derhalve optreden als onteigenende instantie.

B. De rechtsgrond van de onteigening

De Vlaamse Regering kan tot onteigening overgaan in de gevallen waarin ze oordeelt dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid met betrekking tot gemeenschaps- en gewestelijke aangelegenheden overeenkomstig artikel 7, eerste lid van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017;

Uit onderhavig besluit en uit de bijlagen bij dit besluit blijkt dat de beoogde onteigening kadert binnen de gewestelijke aangelegenheden. Deze heeft immers betrekking op een project inzake gewestelijke infrastructuur, namelijk de heraanleg van weggedeelten van de N722.

C. Omschrijving van de te onteigenen goederen

De te onteigenen onroerende goederen zijn met een gele tint aangeduid op de hierbij behorende ondertekende onteigeningsplannen met nummer 1M3D8G G034688 00, 1M3D8G G034689 00, 1M3D8G G034690 00, samen te lezen met de tabel met innemingen zoals ook op de onteigeningsplannen wordt weergegeven.

D. Onteigeningsnoodzaak

(1) Noodzaak van het onteigeningsdoel

De onteigening streeft de verwerving na van onroerende goederen gelegen op het grondgebied van de gemeente Alken waarbij de onteigening de realisatie van het project langs de N722 Steenweg mogelijk moet maken.

De huidige fietsinfrastructuur vanaf de gemeentegrens met Hasselt (Sint-Lambrechts-Herk) tot en met het kruispunt van de N722 met de N754 Onze Lieve Vrouwstraat – Stationsstraat, is niet volgens de huidige richtlijnen van het Fietsvademecum.

De huidige fietsvoorzieningen, met aanliggende en (te) smalle fietspaden aan beide zijden van de rijbaan, zijn hier onvoldoende. Het doel van dit project is dan ook om de huidige (fiets)infrastructuur met aanliggende enkelrichtingsfietspaden om te vormen tot een veiliger alternatief conform de richtlijnen uit het Fietsvademecum.

Binnen het projectgebied bevinden zich bushaltes die heraangelegd worden. Bij een snelheidsregime van 70 km/uur of meer dienen er haltehavens voorzien te worden zodanig dat de bus buiten de rijweg kan halteren. De haltes zullen mindervalidentoegankelijk aangelegd worden conform de ontwerprichtlijnen van De Lijn. Ter hoogte van deze bushaltes wordt een mindervalidentoegankelijk perron gemaakt dat bovendien voldoende breed is om als rolstoelgebruiker op een comfortabele manier van en op de bus te rijden. Bovendien wordt de halte uitgerust met halteaccommodatie.

Voor het autoverkeer worden een aantal snelheidsremmende maatregelen genomen zoals een poortconstructie aan de grens van de bebouwde kom met Sint-Lambrechts-Herk en een middengeleider ter hoogte van het kruispunt met de Meerdegatstraat en de Molenstraat.

Het kruispunt van de N722 Steenweg met de N754 Onze-Lieve-Vrouwstraat – Stationsstraat zal eveneens heringericht worden.

Voor de voetgangers worden voetpaden voorzien vanaf de bushaltes 'Alken Kruispunt' tot aan het kruispunt van de N722 met de N754 en vanaf de bushaltes 'Alken Kapelleke' tot aan de Molenstraat/Meerdegatstraat.

Gelijktijdig met de heraanleg van de weginfrastructuur zal ook een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd worden. Dit betekent dat er een vuilwaterafvoer en een regenwaterafvoer zal worden aangelegd.

De onteigeningen volgens de in bijlage gevoegde plannen zijn nodig voor de realisatie van de herinrichting van de huidige fietsinfrastructuur met voorzieningen voor waterafvoer, groenvoorzieningen, snelheidsremmende maatregelen en het verbeteren van de toegankelijkheid van de bushaltes langs de N722 Steenweg in Alken.

De voorgenomen herinrichting van de infrastructuur in dit project wordt omschreven in de projectnota, die als bijlage wordt gevoegd. De voorgenomen herinrichting bestaat uit:

- het omvormen van de aanliggende, smalle fietspaden tot vrijliggende fietspaden met een tussenberm;
- het voorzien van snelheidsremmende maatregelen door de aanleg van middengeleiders;
- het voorzien van een gescheiden rioleringsstelsel voor de vuilwater- en regenwaterafvoer;
- het voorzien van groenelementen langs het tracé van de N722;
- het voorzien van een zone achter de buitenrand van het fietspad voor de aanleg van een voetpad, bermen, plaatsing verkeersborden en andere nutsleidingen;
- het toegankelijk maken van de bushaltes door ze mindervalidentoegankelijk aan te leggen conform de ontwerprichtlijnen van De Lijn;
- de herinrichting van het kruispunt van de N722 Steenweg met de N754 Onze-Lieve-Vrouwstraat – Stationsstraat met conforme vrijliggende fietspaden.

Door deze herinrichting wordt een betere verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid verwezenlijkt.

Door deze herinrichting wordt beoogd:

- de realisatie van een verkeersveilige en verfraaide omgeving op en rond de N722 ter hoogte van Steenweg te Alken, zonder dat de vlotte doorstroming van het gemotoriseerd verkeer (zowel personenwagens als vrachtwagens) in het gedrang wordt gebracht;
- de realisatie van de fietspaden over het volledige tracé conform de aanbevelingen van het fietsvademecum, om het fietsgebruik te vergroten en de fietsbewegingen veiliger te maken;
- de realisatie van toegankelijke en verkeersveiliger bushaltes;
- de aanleg van voetpaden;
- duurzaam waterbeheer.

(2) Noodzaak van de onteigening als middel

Het onteigeningsdoel, zoals hierboven omschreven, kan slechts worden bereikt middels onteigening.

Er bestaat, onverminderd de mogelijkheid tot minnelijke verwerving, redelijkerwijze geen alternatief voor het gebruik van de onteigeningsdwang.

Ondanks poging hiertoe, was het niet of onvoldoende mogelijk om tot een grondverwerving in der minne te komen.

Binnen het projectgebied moeten verschillende onroerende goederen strikt noodzakelijk in volle eigendom worden verworven omdat:

- het aanleggen, beheren en onderhouden van infrastructuur tot de basistaken van de overheid behoort en omdat een zo eenduidig mogelijke grondpositie de goede uitoefening van de publieke beheerstaken omtrent deze infrastructuur kan en moet waarborgen.
- een integrale en geïntegreerde realisatie, aanleg en onderhoud van de infrastructuur mogelijk moet zijn.
- een coherent en doelmatig beheer en beleid omtrent infrastructuur noodzakelijk is. Van de desbetreffende weginfrastructuur dient onder alle omstandigheden een veilig en doelmatig gebruik te kunnen worden gemaakt. Dit kan enkel indien de wegbeheerder zelf kan instaan voor het beheer ervan.
- nutsvoorzieningen in de ondergrond van de gewestweg moeten worden aangelegd. Hierdoor is een private eigendomssituatie van de wegbedding niet aangewezen.

Elk verzoek tot zelfrealisatie is conform artikel 24, § 4 van het Vlaams Onteigeningsdecreet in ieder geval uitgesloten voor weginfrastructuur en de daarmee onlosmakelijk samenhangende ingrepen.

(3) Noodzaak voor wat betreft het voorwerp van de onteigening

In dit besluit, in de onteigeningsplannen en in de projectnota wordt aangeduid welke onroerende goederen het voorwerp zijn van de onteigening en noodzakelijk in volle eigendom dienen te worden verworven om de doelstelling van algemeen nut te kunnen realiseren.

Voor het ontwerp werd de procedure van het Vlaams mobiliteitsdecreet gevolgd.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project, zoals omschreven in de projectnota als bijlage bij dit besluit, is als meest positief naar voren gekomen om de onteigeningsdoelstelling zo adequaat mogelijk te kunnen realiseren en daarbij de innemingen zo beperkt mogelijk te houden.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project kan niet worden gerealiseerd binnen het bestaande openbaar domein.

De weerhouden uitvoeringsvariant van het project werd gekozen op basis van de overwegingen zoals hierboven omschreven, samen te lezen met de projectnota en de volgende documenten:

- startnota d.d. 05.10.2017
- projectnota d.d. 21.02.2021, inclusief de verslagen van de Regionale Mobiliteitscommissie en de projectstuurgroep.

E. Het onteigeningsdoel is van algemeen nut

Hierboven werd reeds uiteengezet dat het project als onteigeningsdoel heeft om de N722 Steenweg te Alken her in te richten en veiliger te maken door de huidige fietsinfrastructuur te verbeteren, de bushaltes toegankelijker te maken en snelheidsremmende maatregelen te treffen langsheen de N722 Steenweg in Alken.

Het project maakt de realisatie van een doelstelling van algemeen nut mogelijk want:

- het gaat om verbetering van de openbare weginfrastructuur die ten goede komt van alle weggebruikers.
- het verbeteren van de verkeersleefbaarheid voor de omwonenden en het verhogen van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers en in het bijzonder de fietsers door de realisatie van conforme fietspaden draagt bij tot een beter rijcomfort voor de fietser waardoor het fietsgebruik zal verhogen. Ook door aanpassingen en maatregelen te treffen ter hoogte van de rijweg voor de toegankelijkheid van de bushaltes zal leiden tot een verbetering van de openbare weginfrastructuur die uiteindelijk ten goede komt van alle weggebruikers.

Omdat de werken kaderen binnen de weginfrastructuur is het in het algemeen belang dat de overheid deze ook zelf ontwikkelt. De realisatie van voornoemde infrastructuurwerken behoort tot de basistaken van de overheid.

F. Onderhandelingen en minnelijke onderhandelingstermijn

Er werd een aantoonbare poging tot onderhandelen ondernomen om het te onteigenen onroerend goed minnelijk te verwerven, in overeenstemming met de onderhandelingsplicht uit de artikelen 15 en 16 van het Vlaams Onteigeningsdecreet.

De minnelijke onderhandelingstermijn werd geraamd op 1 jaar en ving aan op de derde dag na de postdatum van de beveiligde zending waarmee de te onteigenen op de hoogte werden gesteld van deze minnelijke onderhandelingstermijn.

Tot op heden was het niet mogelijk om tot voldoende grondverwervingen in der minne of overeenkomsten te komen om het project, zoals omschreven in de projectnota, te kunnen realiseren. De onteigeningsprocedure dient te worden verdergezet.

G. Openbaar onderzoek

De in het kader van het openbaar onderzoek ingediende bezwaren en opmerkingen worden integraal besproken en behandeld in het verslag van het openbaar onderzoek zoals gevoegd als bijlage bij dit besluit.

De onteigenende instantie volgt integraal de besluiten van het verslag en maakt zich de in het verslag opgenomen motivering eigen.

In dit verslag wordt besloten dat de ingediende opmerkingen en bezwaren geen wijzigingen vereisen ten opzichte van het voorlopig onteigeningsbesluit en bijlagen.

H. Bijlagen bij het definitieve onteigeningsbesluit

De hieronder vermelde bijlagen worden gevoegd bij onderhavig besluit en maken hier integraal deel van uit:

- De onteigeningsplannen 1M3D8G G034688 00, 1M3D8G G034689 00, 1M3D8G G034690 00, opgemaakt overeenkomstig artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- De projectnota, opgesteld overeenkomstig artikel 12 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017.
- Het verslag van het openbaar onderzoek met de behandeling van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die geuit zijn tijdens het openbaar onderzoek.

I. Conclusie

Uit al het bovenstaande blijkt dat de onteigening noodzakelijk is en het algemeen belang dient. Het onteigeningsdoel kan niet worden gerealiseerd indien niet alle innemingen in volle eigendom verworven zijn.

Het onteigeningsdoel kadert verder binnen de gewestelijke aangelegenheden en binnen het gewestelijke belang dat het Vlaamse Gewest dient ten uitvoer te leggen en te beheren.

Om deze redenen is de verwerving van de (nog) niet minnelijk verworven onroerende goederen noodzakelijk en dringt de onteigening door de Vlaamse Regering zich op van de onroerende goederen zoals afgebeeld op de onteigeningsplannen en aldaar nader omschreven in de onteigeningstabel.

Gelet op alle akten en overwegingen samengenomen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN
SPORT BESLUIT:

Artikel 1. Voor de heraanleg van de bestaande fietsinfrastructuur met toegankelijke bushaltes langs de N722 Steenweg te Alken in het algemeen belang, worden de onroerende goederen, omschreven en in het geel aangeduid op de onteigeningsplannen met nummer 1M3D8G G034688 00, 1M3D8G G034689 00, 1M3D8G G034690 00, die worden gevoegd als bijlage 1 bij dit besluit, op het grondgebied van de gemeente Alken onteigend door de Vlaamse Regering ten verzoeken van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen mobiliteitsbeleid, voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid onder wiens hiërarchisch gezag ressorteert en voor wie optreedt het Agentschap Wegen en Verkeer.

In het eerste lid wordt verstaan onder het Agentschap Wegen en Verkeer: het agentschap dat is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap Wegen en Verkeer.

Art. 2. Op basis van artikel 6, 1° en artikel 28 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut, wordt het definitief onteigeningsbesluit vastgesteld.

Art. 3. Conform artikel 28, §2 van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt aan dit definitief onteigeningsbesluit in bijlage 1 tot en met 3 de onteigeningsplannen, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek gevoegd. De onteigeningsplannen, de projectnota en het verslag van het openbaar onderzoek, die integraal deel uitmaken van het onteigeningsbesluit, worden goedgekeurd.

Brussel,

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER